

TRACTATENBLAD

•VAN HEI

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1957 Nr. 203

A. TITEL

*Europees Verdrag nopens de vreedzame regeling van geschillen;
Straatsburg, 29 april 1957*

B. TEKST**European Convention for the Peaceful Settlement of Disputes**

The Governments signatory hereto, being Members of the Council of Europe,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its Members;

Convinced that the pursuit of peace based upon justice is vital for the preservation of human society and civilisation;

Resolved to settle by peaceful means any disputes which may arise between them,

Have agreed as follows:

CHAPTER I*Judicial settlement***Article 1**

The High Contracting Parties shall submit to the judgement of the International Court of Justice all international legal disputes which may arise between them including, in particular, those concerning:

- (a) the interpretation of a treaty;
- (b) any question of international law;
- (c) the existence of any fact which, if established, would constitute a breach of an international obligation;
- (d) the nature or extent of the reparation to be made for the breach of an international obligation.

Article 2

1. The provisions of Article 1 shall not affect undertakings by which the High Contracting Parties have accepted or may accept the jurisdiction of the International Court of Justice for the settlement of disputes other than those mentioned in Article 1.

2. The parties to a dispute may agree to resort to the procedure of conciliation before that of judicial settlement.

Article 3

The High Contracting Parties which are not parties to the Statute of the International Court of Justice shall carry out the measures necessary to enable them to have access thereto.

Convention Européenne pour le règlement pacifique des différends

Les gouvernements signataires, Membres du Conseil de l'Europe,

Considérant que le but du Conseil de l'Europe est de réaliser une union plus étroite entre ses Membres;

Persuadés que la consolidation de la paix fondée sur la justice est d'un intérêt vital pour la préservation de la société humaine et de la civilisation;

Résolus à régler par des moyens pacifiques les différends qui pourraient s'élever entre eux;

Sont convenus de ce qui suit:

CHAPITRE PREMIER

Du règlement judiciaire

Article 1er

Les Hautes Parties Contractantes soumettront pour jugement à la Cour internationale de Justice tous les différends juridiques relevant du droit international qui s'élèveraient entre elles et notamment ceux ayant pour objet:

- (a) l'interprétation d'un traité;
- (b) tout point de droit international;
- (c) la réalité de tout fait qui, s'il était établi, constituerait la violation d'une obligation internationale;
- (d) la nature ou l'étendue de la réparation due pour rupture d'une obligation internationale.

Article 2

1. Les dispositions de l'article précédent ne portent pas atteinte aux engagements par lesquels les Hautes Parties Contractantes ont accepté ou accepteraient la juridiction de la Cour pour le règlement des différends autres que ceux mentionnés à l'article 1er.

2. Les parties au différend peuvent convenir de faire précéder le règlement judiciaire par une procédure de conciliation.

Article 3

Les Hautes Parties Contractantes qui ne sont pas parties au Statut de la Cour internationale de Justice prendront les mesures nécessaires pour avoir accès à la Cour.

CHAPTER II

Conciliation

Article 4

1. The High Contracting Parties shall submit to conciliation all disputes which may arise between them, other than disputes falling within the scope of Article 1.

2. Nevertheless, the parties to a dispute falling within the scope of this Article may agree to submit it to an arbitral tribunal without prior recourse to the procedure of conciliation.

Article 5

When a dispute arises which falls within the scope of Article 4, it shall be referred to a Permanent Conciliation Commission competent in the matter, previously set up by the parties concerned. If the parties agree not to have recourse to that Commission, or if there is no such Commission, the dispute shall be referred to a special Conciliation Commission, which shall be set up by the parties within a period of three months from the date on which a request to that effect is made by one of the parties to the other party.

Article 6

In the absence of agreement to the contrary between the parties concerned, the Special Conciliation Commission shall be constituted as follows:

The Commission shall be composed of five members. The parties shall each nominate one Commissioner, who may be chosen from among their respective nationals. The three other Commissioners, including the President, shall be chosen by agreement from among the nationals of third States. These three Commissioners shall be of different nationalities and shall not be habitually resident in the territory nor be in the service of the parties.

Article 7

If the nomination of the Commissioners to be designated jointly is not made within the period provided for in Article 5, the task of making the necessary nominations shall be entrusted to the Government of a third State, chosen by agreement between the parties, or, failing such agreement being reached within three months, to the President of the International Court of Justice. Should the latter be a national of one of the parties to the dispute, this task shall be entrusted to the Vice-President of the Court or to the next senior judge of the Court who is not a national of the parties.

CHAPITRE II

De la conciliation

Article 4

1. Les Hautes Parties Contractantes soumettront à une procédure de conciliation tous les différends qui s'élèveraient entre elles autres que les différends visés à l'article 1er.

2. Toutefois, les parties à un différend visé au présent article peuvent convenir de soumettre ce différend à un tribunal arbitral sans avoir, au préalable, recours à la procédure de conciliation.

Article 5

Lorsqu'il s'élève un différend de la nature de ceux visés à l'article 4, il sera porté devant la Commission permanente de conciliation compétente en la matière, que les parties en cause auraient instituée antérieurement. Si les parties conviennent de n'avoir pas recours à cette commission, ou à défaut de celle-ci, le différend sera porté devant une Commission spéciale de conciliation que les parties constitueront dans un délai de trois mois à compter de la demande adressé par l'une à l'autre.

Article 6

Sauf accord contraire des parties intéressées, la Commission spéciale de conciliation sera constituée comme suit:

La Commission comprendra cinq membres. Les parties en nommeront chacune un qui pourra être choisi parmi leurs nationaux respectifs. Les trois autres commissaires, dont l'un en qualité de Président, seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants d'Etats tiers. Ces derniers devront être de nationalités différentes, ne pas avoir leur résidence habituelle sur le territoire des parties intéressées, ni se trouver à leur service.

Article 7

Si la nomination des commissaires à désigner en commun n'intervient pas dans le délai prévu à l'article 5, le soin de procéder aux nominations nécessaires sera confié au gouvernement d'un Etat tiers choisi d'un commun accord par les parties ou, à défaut d'accord dans un délai de trois mois, au Président de la Cour internationale de Justice. Au cas où celui-ci serait ressortissant de l'une des parties au différend, cette tâche serait confiée au Vice-Président de la Cour, ou au juge le plus ancien de la Cour qui n'est pas ressortissant de l'une des parties au différend.

Article 8

Vacancies which may occur as a result of death, resignation or any other cause shall be filled within the shortest possible time in the manner fixed for the nominations.

Article 9

1. Disputes shall be brought before the Special Conciliation Commission by means of an application addressed to the President by the two Parties acting in agreement or, in default thereof, by one or other of the parties.

2. The application, after giving a summary account of the subject of the dispute, shall contain the invitation to the Commission to take all necessary measures with a view to arriving at an amicable solution.

3. If the application emanates from only one of the parties, the other party shall, without delay, be notified of it by that party.

Article 10

1. In the absence of agreement to the contrary between the parties, the Special Conciliation Commission shall meet at the seat of the Council of Europe or at some other place selected by its President.

2. The Commission may at all times request the Secretary-General of the Council of Europe to afford it his assistance.

Article 11

The work of the Special Conciliation Commission shall not be conducted in public unless the Commission with the consent of the parties so decides.

Article 12

1. In the absence of agreement to the contrary between the parties, the Special Conciliation Commission shall lay down its own procedure, which in any case must provide for both parties being heard. In regard to enquiries, subject to the provisions of this Convention, the Commission, unless it decides unanimously to the contrary, shall act in accordance with the provisions of Part III of the Hague Convention for the Pacific Settlement of International Disputes of 18th October 1907.

2. The parties shall be represented before the Conciliation Commission by agents whose duty shall be to act as intermediaries between them and the Commission; they may be assisted by counsel and experts appointed by them for that purpose and may request that all persons whose evidence appears to them desirable shall be heard.

Article 8

Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission ou de quelque autre empêchement, en suivant le mode fixé pour les nominations.

Article 9

1. La Commission spéciale de conciliation sera saisie par voie de requête adressée au Président par les deux parties agissant d'un commun accord, ou, à défaut, par l'une ou l'autre des parties.

2. La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du différend, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

3. Si la requête émane d'une seule des parties elle sera notifiée par celle-ci, sans délai, à l'autre partie.

Article 10

1. La Commission spéciale de conciliation se réunira, sauf accord contraire des parties, au siège du Conseil de l'Europe ou en tout autre lieu désigné par son Président.

2. La Commission pourra, en toute circonstance, demander au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe de prêter son assistance à ses travaux.

Article 11

Les travaux de la Commission spéciale de conciliation ne seront publics qu'en vertu d'une décision prise par la Commission avec l'assentiment des parties.

Article 12

1. Sauf accord contraire des parties, la Commission spéciale de conciliation réglera elle-même sa procédure qui devra être contradictoire. En matière d'enquête, et sous réserve des dispositions de la présente Convention, la Commission, à moins qu'elle n'en décide autrement à l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le Règlement pacifique des Conflits internationaux.

2. Les parties seront représentées auprès de la Commission de conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaires entre elles et la Commission; elles pourront, en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraîtrait utile.

3. The Commission shall be entitled to request oral explanations from the agents, counsel and experts of both parties, as well as from all persons it may think desirable to summon with the consent of their Governments.

Article 13

In the absence of agreement to the contrary between the parties, the decisions of the Special Conciliation Commission shall be taken by a majority vote and, except in relation to questions of procedure, decisions of the Commission shall be valid only if all its members are present.

Article 14

The parties shall facilitate the work of the Special Conciliation Commission and, in particular, shall supply it to the greatest possible extent with all relevant documents and information. They shall use the means at their disposal to allow it to proceed in their territory, and in accordance with their law, to the summoning and hearing of witnesses or experts and to visit the localities in question.

Article 15

1. The task of the Special Conciliation Commission shall be to elucidate the questions in dispute, to collect with that object all necessary information by means of enquiry or otherwise, and to endeavour to bring the parties to an agreement. It may, after the case has been examined, inform the parties of the terms of settlement which seem suitable to it, and lay down the period within which they are to make their decision.

2. At the close of its proceedings, the Commission shall draw up a *procès-verbal* stating, as the case may be, either that the parties have come to an agreement and, if need arises, the terms of the agreement, or that it has been impossible to effect a settlement. No mention shall be made in the *procès-verbal* of whether the Commission's decisions were taken unanimously or by a majority vote.

3. The proceedings of the Commission shall, unless the parties otherwise agree, be terminated within six months from the date on which the Commission shall have been given cognisance of the dispute.

Article 16

The Commission's *procès-verbal* shall be communicated without delay to the parties. It shall only be published with their consent.

3. La Commission aura, de son côté, la faculté de demander des explications orales aux agents, conseils et experts des deux parties, ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaître avec l'assentiment de leur gouvernement.

Article 13

A moins que les parties n'en décident autrement, les décisions de la Commission spéciale de conciliation seront prises à la majorité des voix, et, sauf en ce qui concerne les questions de procédure, la Commission ne pourra se prononcer valablement que si tous ses membres sont présents.

Article 14

Les parties faciliteront les travaux de la Commission spéciale de conciliation et, en particulier, lui fourniront dans la plus large mesure possible tous documents et informations utiles. Elles useront des moyens dont elles disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition des témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 15

1. La Commission spéciale de conciliation aura pour tâche d'éclaircir les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes informations utiles, par voie d'enquête ou autrement, et de s'efforcer de concilier les parties. Elle pourra, après examen de l'affaire, exposer aux parties les termes de l'arrangement qui lui paraîtrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

2. A la fin de ses travaux, la Commission dressera un procès-verbal constatant, suivant le cas, soit que les parties se sont arrangées et, s'il y a lieu, les conditions de l'arrangement, soit que les parties n'ont pu être conciliées. Le procès-verbal ne mentionnera pas si les décisions de la Commission ont été prises à l'unanimité ou à la majorité.

3. Les travaux de la Commission devront, à moins que les parties n'en conviennent autrement, être terminés dans un délai de six mois à compter du jour où la Commission aura été saisie du différend.

Article 16

Le procès-verbal de la Commission sera porté sans délai à la connaissance des parties. Sa publication ne pourra avoir lieu qu'avec leur accord.

Article 17

1. During the proceedings of the Commission, each of the Commissioners shall receive emoluments, the amount of which shall be fixed by agreement between the parties, each of which shall contribute an equal share.

2. The general expenses arising out of the working of the Commission shall be divided in the same manner.

Article 18

In the case of a mixed dispute involving both questions for which conciliation is appropriate and other questions for which judicial settlement is appropriate, any party to the dispute shall have the right to insist that the judicial settlement of the legal questions shall precede conciliation.

CHAPTER III

Arbitration

Article 19

The High Contracting Parties shall submit to arbitration all disputes which may arise between them other than those mentioned in Article 1 and which have not been settled by conciliation, either because the parties have agreed not to have prior recourse to it or because conciliation has failed.

Article 20

1. The party requesting arbitration shall inform the other party of the claim which it intends to submit to arbitration, of the grounds on which such claim is based and of the name of the arbitrator whom it has nominated.

2. In the absence of agreement to the contrary between the parties concerned, the Arbitral Tribunal shall be constituted as follows:

The Arbitral Tribunal shall consist of five members. The parties shall each nominate one member, who may be chosen from among their respective nationals. The other three arbitrators, including the President, shall be chosen by agreement from among the nationals of third States. They shall be of different nationalities and shall not be habitually resident in the territory nor be in the service of the parties.

Article 21

If the nomination of the members of the Arbitral Tribunal is not made within a period of three months from the date on which one of the parties requested the other party to constitute an Arbitral Tribunal, the task of making the necessary nominations shall be entrusted to the Government of a third State, chosen by agreement

Article 17

1. Pendant la durée de leurs travaux, chacun des commissaires recevra une indemnité dont le montant sera fixé d'un commun accord par les parties qui en supporteront chacune une part égale.

2. Les frais généraux occasionnés par le fonctionnement de la Commission seront répartis de la même façon.

Article 18

En cas de différends complexes dont certains éléments relèvent de la conciliation et d'autres du règlement judiciaire, chaque partie au différend aura le droit de demander que le règlement par la voie judiciaire des éléments juridiques du différend précède la procédure de conciliation.

CHAPITRE III

Du règlement arbitral

Article 19

Les Hautes Parties Contractantes soumettront à la procédure arbitrale tous les différends qui s'élèveraient entre elles autres que les différends visés à l'article 1er et qui n'auraient pu être conciliés, soit que les parties aient convenu de ne pas avoir au préalable recours à la conciliation, soit que cette procédure n'ait pas abouti.

Article 20

1. La partie requérante fera connaître à l'autre partie l'objet de la demande qu'elle entend soumettre à l'arbitrage, ainsi que les moyens sur lesquels elle se fonde et le nom de l'arbitre choisi par elle.

2. Sauf accord contraire des parties intéressées, le tribunal arbitral sera constitué comme suit:

Le tribunal arbitral comprendra cinq membres. Les parties en nommeront chacune un qui pourra être choisi parmi leurs nationaux respectifs. Les trois autres arbitres, dont l'un en qualité de Président, seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants d'Etats tiers. Ces arbitres devront être de nationalité différente, ne pas avoir leur résidence habituelle sur le territoire des parties intéressées, ni se trouver à leur service.

Article 21

Si la nomination des membres du tribunal arbitral n'intervient pas dans un délai de trois mois à compter de la demande adressée par l'une des parties à l'autre de constituer un tribunal arbitral, le soin de procéder aux nominations nécessaires sera confié au gouvernement d'un Etat tiers choisi d'un commun accord par les parties, ou, à

between the parties, or, failing agreement within three months, to the President of the International Court of Justice. Should the latter be a national of one of the parties to the dispute, this task shall be entrusted to the Vice-President of the Court, or to the next senior judge of the Court who is not a national of the parties.

Article 22

Vacancies which may occur as a result of death, resignation or any other cause shall be filled within the shortest possible time in the manner fixed for the nomination.

Article 23

The parties shall draw up a special agreement determining the subject of the dispute and the details of procedure.

Article 24

In the absence of sufficient particulars in the special agreement regarding the matters referred to in Article 23, the provisions of Part IV of the Hague Convention of 18th October 1907 for the Pacific Settlement of International Disputes shall apply so far as possible.

Article 25

Failing the conclusion of a special agreement within a period of three months from the date on which the Arbitral Tribunal was constituted, the dispute may be brought before the Tribunal upon application by one or other party.

Article 26

If nothing is laid down in the special agreement or no special agreement has been made, the Tribunal shall decide *ex aequo et bono*, having regard to the general principles of international law, while respecting the contractual obligations and the final decisions of international tribunals which are binding on the parties.

CHAPTER IV

General provisions

Article 27

The provisions of this Convention shall not apply to:

(a) disputes relating to facts or situations prior to the entry into force of this Convention as between the parties to the dispute;

(b) disputes concerning questions which by international law are solely within the domestic jurisdiction of States.

défaut d'accord dans un délai de trois mois, au Président de la Cour internationale de Justice. Au cas où celui-ci serait ressortissant de l'une des parties au différend, cette tâche serait confiée au Vice-Président de la Cour, ou au juge le plus ancien de la Cour qui n'est pas ressortissant de l'une des parties au différend.

Article 22

Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission, ou de quelque autre empêchement, en suivant le mode fixé pour la nomination.

Article 23

Les parties rédigeront un compromis déterminant l'objet du litige et la procédure à suivre.

Article 24

A défaut d'indications et de précisions suffisantes dans le compromis, relativement aux points indiqués dans l'article précédent, il sera fait application, dans la mesure du possible, des dispositions du titre IV de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le Règlement pacifique des Conflits internationaux.

Article 25

Faute de conclusion d'un compromis dans un délai de trois mois à partir de la constitution du tribunal arbitral, celui-ci sera saisi par requête de l'une ou de l'autre des parties.

Article 26

Dans le silence du compromis ou à défaut de compromis, le tribunal arbitral jugera *ex aequo et bono* compte tenu des principes généraux du droit international, sous réserve du respect des engagements conventionnels et des décisions définitives des tribunaux internationaux qui lient les parties.

CHAPITRE IV

Dispositions générales

Article 27

Les dispositions de la présente Convention ne s'appliquent pas:

(a) aux différends concernant des faits ou situations antérieures à l'entrée en vigueur de la présente Convention entre les parties au différend;

(b) aux différends portant sur des questions que le droit international laisse à la compétence exclusive des Etats.

Article 28

1. The provisions of this Convention shall not apply to disputes which the parties have agreed or may agree to submit to another procedure of peaceful settlement. Nevertheless, in respect of disputes falling within the scope of Article 1, the High Contracting Parties shall refrain from invoking as between themselves agreements which do not provide for a procedure entailing binding decisions.

2. This Convention shall in no way affect the application of the provisions of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed on 4th November 1950, or of the Protocol thereto signed on 20th March 1952.

Article 29

1. In the case of a dispute the subject of which, according to the municipal law of one of the parties, falls within the competence of its judicial or administrative authorities, the party in question may object to the dispute being submitted for settlement by any of the procedures laid down in this Convention until a decision with final effect has been pronounced, within a reasonable time, by the competent authority.

2. If a decision with final effect has been pronounced in the State concerned, it will no longer be possible to resort to any of the procedures laid down in this Convention after the expiration of a period of five years from the date of the aforementioned decision.

Article 30

If the execution of a judicial sentence or arbitral award would conflict with a judgement or measure enjoined by a court of law or other authority of one of the parties to the dispute, and if the municipal law of that party does not permit or only partially permits the consequences of the judgement or measure in question to be annulled, the Court or the Arbitral Tribunal shall, if necessary, grant the injured party equitable satisfaction.

Article 31

1. In all cases where a dispute forms the subject of arbitration or judicial proceedings, and particularly if the question on which the parties differ arises out of acts already committed or on the point of being committed, the International Court of Justice, acting in accordance with Article 41 of its Statute, or the Arbitral Tribunal, shall lay down within the shortest possible time the provisional measures to be adopted. The parties to the dispute shall be bound to accept such measures.

Article 28

1. Les dispositions de la présente Convention ne s'appliquent pas aux différends que les parties seraient convenues ou conviendraient de soumettre à une autre procédure de règlement pacifique. Toutefois en ce qui concerne les différends visés à l'article 1er, les Hautes Parties Contractantes renoncent à se prévaloir entre elles des accords qui ne prévoient pas de procédure aboutissant à une décision obligatoire.

2. La présente Convention n'affecte en rien l'application des dispositions de la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, signée le 4 novembre 1950, et du Protocole additionnel à ladite Convention, signé le 20 mars 1952.

Article 29

1. S'il s'agit d'un différend dont l'objet, d'après le droit interne de l'une des parties, relève de la compétence des autorités judiciaires ou administratives, cette partie pourra s'opposer à ce que ce différend soit soumis aux diverses procédures prévues par la présente Convention avant qu'une décision définitive ait été rendue, dans des délais raisonnables, par l'autorité compétente.

2. Si une décision est intervenue dans l'ordre interne, il ne pourra plus être recouru aux procédures prévues par la présente Convention après l'expiration d'un délai de 5 ans à partir de ladite décision.

Article 30

Si l'exécution d'une sentence judiciaire ou arbitrale se heurtait à une décision prise ou à une mesure ordonnée par une autorité judiciaire ou toute autre autorité de l'une des parties en litige, et si le droit interne de ladite partie ne permettait pas ou ne permettrait qu'imparfaitement d'effacer les conséquences de cette décision ou de cette mesure, la Cour ou le tribunal arbitral accordera, s'il y a lieu, à la partie lésée, une satisfaction équitable.

Article 31

1. Dans tous les cas où le différend fait l'objet d'une procédure judiciaire ou arbitrale, notamment si la question au sujet de laquelle les parties sont divisées résulte d'actes déjà effectués, ou sur le point de l'être, la Cour internationale de Justice, statuant conformément à l'article 41 de son Statut, ou le tribunal arbitral, indiquera, dans le plus bref délai possible, quelles mesures provisoires doivent être prises. Les parties en litige seront tenues de s'y conformer.

2. If the dispute is brought before a Conciliation Commission the latter may recommend to the parties the adoption of such provisional measures as it considers suitable.

3. The parties shall abstain from all measures likely to react prejudicially upon the execution of the judicial or arbitral decision or upon the arrangements proposed by the Conciliation Commission and, in general, shall abstain from any sort of action whatsoever which may aggravate or extend the dispute.

Article 32

1. This Convention shall remain applicable as between the Parties thereto, even though a third State, whether a Party to the Convention or not, has an interest in the dispute.

2. In the procedure of conciliation the parties may agree to invite such a third State to intervene.

Article 33

1. In judicial or arbitral procedure, if a third State should consider that its legitimate interests are involved, it may submit to the International Court of Justice or to the Arbitral Tribunal a request to intervene as a third party.

2. It will be for the Court or the Tribunal to decide upon this request.

Article 34

1. On depositing its instrument of ratification, any one of the High Contracting Parties may declare that it will not be bound by:

(a) Chapter III relating to arbitration; or

(b) Chapters II and III relating to conciliation and arbitration.

2. A High Contracting Party may only benefit from those provisions of this Convention by which it is itself bound.

Article 35

1. The High Contracting Parties may only make reservations which exclude from the application of this Convention disputes concerning particular cases or clearly specified special matters, such as territorial status, or disputes falling within clearly defined categories. If one of the High Contracting Parties has made a reservation, the other Parties may enforce the same reservation in regard to that Party.

2. Any reservation made shall, unless otherwise expressly stated, be deemed not to apply to the procedure of conciliation.

2. Si une commission de conciliation se trouve saisie du différend, elle pourra recommander aux parties les mesures provisoires qu'elle estimera utiles.

3. Les parties s'abstiendront de toute mesure susceptible d'avoir une répercussion préjudiciable à l'exécution de la décision judiciaire ou arbitrale ou aux arrangements proposés par la commission de conciliation et, en général, ne procéderont à aucun acte de quelque nature qu'il soit susceptible d'aggraver ou d'étendre le différend.

Article 32

1. La présente Convention demeure applicable entre les parties encore qu'un Etat tiers, partie ou non à la Convention, ait un intérêt dans le différend.

2. Dans la procédure de conciliation, les parties pourront, d'un commun accord, inviter un Etat tiers.

Article 33

1. Dans la procédure judiciaire ou arbitrale, si un Etat tiers estime que, dans un différend, ses intérêts légitimes sont en cause, il peut adresser à la Cour internationale de Justice ou au tribunal arbitral une requête aux fins d'intervention.

2. La Cour ou le tribunal décide.

Article 34

1. Chacune des Hautes Parties Contractantes peut, au moment du dépôt de son instrument de ratification, déclarer que son acceptation ne s'étend pas:

(a) au chapitre III relatif à l'arbitrage; ou

(b) aux chapitres II et III relatifs à la conciliation et à l'arbitrage.

2. Une Haute Partie Contractante ne pourra se prévaloir des dispositions de la présente Convention qu'elle n'aurait pas acceptées elle-même.

Article 35

1. Chaque Haute Partie Contractante ne pourra formuler d'autres réserves que celles tendant à exclure de l'application de la présente Convention les différends portant sur des affaires déterminées ou des matières spéciales nettement définies, telles que le statut territorial, ou rentrant dans des catégories bien précisées. Si une Haute Partie Contractante a formulé de telles réserves, les autres parties pourront se prévaloir vis-à-vis d'elle des mêmes réserves.

2. Les réserves qu'une partie aurait formulées seront, sauf mention expresse, comprises comme ne s'étendant pas à la procédure de conciliation.

3. Except as provided in paragraph 4 of this Article, any reservations must be made at the time of depositing instruments of ratification of the Convention.

4. If a High Contracting Party accepts the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice under paragraph 2 of Article 36 of the Statute of the said Court, subject to reservations, or amends any such reservations, that High Contracting Party may by a simple declaration, and subject to the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article, make the same reservations to this Convention. Such reservations shall not release the High Contracting Party concerned from its obligations under this Convention in respect of disputes relating to facts or situations prior to the date of the declaration by which they are made. Such disputes shall, however, be submitted to the appropriate procedure under the terms of this Convention within a period of one year from the said date.

Article 36

A Party which is bound by only part of this Convention, or which has made reservations, may at any time, by a simple declaration, either extend the scope of its obligations or abandon all or part of its reservations.

Article 37

The declarations provided for in paragraph 4 of Article 35 and in Article 36 shall be addressed to the Secretary-General of the Council of Europe, who shall transmit copies to each of the other High Contracting Parties.

Article 38

1. Disputes relating to the interpretation or application of this Convention, including those concerning the classification of disputes and the scope of reservations, shall be submitted to the International Court of Justice. However, an objection concerning the obligation of a High Contracting Party to submit a particular dispute to arbitration can only be submitted to the Court within a period of three months after the notification by one party to the other of its intention to resort to arbitration. Any such objection made after that period shall be decided upon by the Arbitral Tribunal. The decision of the Court shall be binding on the body dealing with the dispute.

2. Recourse to the International Court of Justice in accordance with the above provisions shall have the effect of suspending the conciliation or arbitration proceedings concerned until the decision of the Court is known.

3. Sauf dans le cas prévu à l'alinéa 4 de cet article, toute réserve devra être formulée au moment du dépôt de l'instrument de ratification de la présente Convention.

4. Si une Haute Partie Contractante accepte la juridiction obligatoire de la Cour internationale de Justice conformément au paragraphe 2 de l'article 36 du Statut de ladite Cour en formulant des réserves, ou si elle amende lesdites réserves, cette Haute Partie Contractante peut, au moyen d'une simple déclaration et sous réserve des dispositions des alinéas 1 et 2 du présent article, formuler les mêmes réserves à la présente Convention. Ces réserves ne délieront pas la Haute Partie Contractante intéressée des engagements découlant de la présente Convention en ce qui concerne les différends relatifs à des situations ou des faits antérieurs à la date de la déclaration par laquelle elle formule ces réserves. Toutefois, ces différends devront être soumis aux procédures applicables aux termes de la présente Convention dans le délai d'un an à partir de la date susdite.

Article 36

Toute Partie dont l'acceptation de la présente Convention n'aura été que partielle ou subordonnée à des réserves pourra, à tout moment, au moyen d'une simple déclaration, soit étendre la portée de son acceptation, soit renoncer à tout ou partie de ses réserves.

Article 37

Les déclarations prévues à l'article 35, alinéa 4, et à l'article 36 sont remises au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe qui en transmet copie aux Hautes Parties Contractantes.

Article 38

1. Les différends relatifs à l'interprétation ou à l'application de la présente Convention, y compris ceux relatifs à la qualification des litiges et à la portée des réserves éventuelles, seront soumis à la Cour internationale de Justice. Toutefois, aucune contestation portant sur la question de savoir si, dans un cas déterminé, une Haute Partie Contractante est ou non obligée de soumettre un différend à la procédure arbitrale, ne peut être soumise à la Cour après un délai de trois mois à partir de la notification par une partie à l'autre, de son intention de recourir à la procédure arbitrale. Passé ce délai, une telle contestation sera de la compétence du tribunal arbitral. La décision de la Cour lie les instances saisies du différend.

2. Le recours à la Cour internationale de Justice prévu ci-dessus a pour effet de suspendre la procédure de conciliation ou la procédure arbitrale qui en a fait l'objet jusqu'à décision à intervenir.

Article 39

1. Each of the High Contracting Parties shall comply with the decision of the International Court of Justice or the award of the Arbitral Tribunal in any dispute to which it is a party.

2. If one of the parties to a dispute fails to carry out its obligations under a decision of the International Court of Justice or an award of the Arbitral Tribunal, the other party to the dispute may appeal to the Committee of Ministers of the Council of Europe. Should it deem necessary, the latter, acting by a two-thirds majority of the representatives entitled to sit on the Committee, may make recommendations with a view to ensuring compliance with the said decision or award.

Article 40

1. This Convention may be denounced by a High Contracting Party only after the conclusion of a period of five years from the date of its entry into force for the Party in question. Such denunciation shall be subject to six months' notice, which shall be communicated to the Secretary-General of the Council of Europe, who shall inform the other Contracting Parties.

2. Denunciation shall not release the High Contracting Party concerned from its obligations under this Convention in respect of disputes relating to facts or situations prior to the date of the notice referred to in the preceding paragraph. Such dispute shall, however, be submitted to the appropriate procedure under the terms of this Convention within a period of one year from the said date.

3. Subject to the same conditions, any High Contracting Party which ceases to be a Member of the Council of Europe shall cease to be a party to this Convention within a period of one year from the said date.

Article 41

1. This Convention shall be open for signature by the Members of the Council of Europe. It shall be ratified. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe.

2. This Convention shall enter into force on the date of the deposit of the second instrument of ratification.

3. As regards any signatory ratifying subsequently, the Convention shall enter into force on the date of the deposit of its instrument of ratification.

4. The Secretary-General of the Council of Europe shall notify all the Members of the Council of Europe of the entry into force of the Convention, the names of the High Contracting Parties who

Article 39

1. Chacune des Hautes Parties Contractantes se conformera à l'arrêt de la Cour internationale de Justice ou à la sentence du tribunal arbitral dans tout litige auquel elle est partie.

2. Si une partie à un litige ne satisfait pas aux obligations qui lui incombent en vertu d'un arrêt rendu par la Cour internationale de Justice ou d'une sentence rendue par le tribunal arbitral, l'autre partie peut recourir au Comité des Ministres du Conseil de l'Europe et celui-ci, s'il le juge nécessaire, peut, par un vote à la majorité des deux tiers des représentants ayant le droit de siéger au Comité, faire des recommandations en vue d'assurer l'exécution de l'arrêt ou de la sentence.

Article 40

1. Une Haute Partie Contractante ne peut dénoncer la présente Convention qu'après l'expiration d'un délai de cinq ans à partir de la date d'entrée en vigueur de la Convention à son égard et moyennant un préavis de six mois, donné par une notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, qui en informe les autres Parties Contractantes.

2. Cette dénonciation ne peut avoir pour effet de délier la Haute Partie Contractante intéressée des engagements découlant de la présente Convention en ce qui concerne les différends relatifs à des situations ou à des faits antérieurs à la date de la notification du préavis visé à l'alinéa 1. Toutefois, ces différends devront être soumis aux procédures applicables aux termes de la présente Convention dans le délai d'un an à partir de la date susdite.

3. Sous la même réserve cesserait d'être partie à la présente Convention toute Haute Partie Contractante qui cesserait d'être Membre du Conseil de l'Europe dans le délai d'un an à partir de la date susdite.

Article 41

1. La présente Convention est ouverte à la signature des Membres du Conseil de l'Europe. Elle sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La présente Convention entrera en vigueur à la date du dépôt du deuxième instrument de ratification.

3. Pour tout signataire qui la ratifiera ultérieurement, la Convention entrera en vigueur à la date du dépôt de son instrument de ratification.

4. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera à tous les Membres du Conseil l'entrée en vigueur de la Convention, les noms des Hautes Parties Contractantes qui l'auront ratifiée, ainsi

have ratified it and the deposit of all instruments of ratification which may be effected subsequently.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed the present Convention.

Done at Strasbourg, this 29th day of April 1957, in English and French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the Archives of the Council of Europe. The Secretary-General shall transmit certified copies to each of the Signatories.

For the Government
of the Republic of Austria:

Pour le Gouvernement
de la République d'Autriche:

For the Government
of the Kingdom of Belgium:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique:

(s.) P.-H. SPAAK

For the Government
of the Kingdom of Denmark:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Danemark:

(s.) Ernst CHRISTIANSEN

For the Government
of the French Republic:

Pour le Gouvernement
de la République française:

(s.) Pierre de FÉLICE

For the Government of the
Federal Republic of Germany:

Pour le Gouvernement de la
République fédérale
d'Allemagne:

(s.) HALLSTEIN

For the Government
of the Kingdom of Greece:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Grèce:

(s.) AVEROFF TOSSIZZA

For the Government
of the Icelandic Republic:

Pour le Gouvernement
de la République islandaise:

(s.) Gudm. J. GUDMUNDSSON

que le dépôt de tout instrument de ratification intervenu ultérieurement.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Strasbourg, le 29 avril 1957, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général en communiquera des copies certifiées conformes à tous les signataires.

For the Government
of Ireland:

Pour le Gouvernement
de l'Irlande:

(s.) Prôinsias MAC AOGÁIN

For the Government
of the Italian Republic:

Pour le Gouvernement
de la République italienne:

(s.) G. MARTINO

For the Government of the
Grand Duchy of Luxembourg:

Pour le Gouvernement du
Grand Duché de Luxembourg:

(s.) BECH

For the Government of the
Kingdom of the Netherlands:

Pour le Gouvernement du
Royaume des Pays-Bas:

(s.) J. LUNS

For the Government
of the Kingdom of Norway:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Norvège:

(s.) Halvard LANGE

For the Government
of the Kingdom of Sweden:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Suède:

(s.) Östen UNDÉN

For the Government
of the Turkish Republic:

Pour le Gouvernement
de la République turque:

For the Government of the
United Kingdom of Great
Britain and Northern Ireland:

Pour le Gouvernement du
Royaume-Uni de Grande-
Bretagne et d'Irlande du Nord:

(s.) W. D. ORMSBY GORE

C. VERTALING**Europees Verdrag nopens de vreedzame regeling van geschillen**

De Regeringen welke dit Verdrag hebben ondertekend, Leden van de Raad van Europa,

Overwegende dat het het doel van de Raad van Europa is een grotere eenheid tussen zijn Leden tot stand te brengen;

Overtuigd dat het streven naar een op rechtvaardigheid gegrondveste vrede een levensvoorwaarde is voor het behoud van de menselijke samenleving en van de beschaving;

Vastbesloten alle eventueel tussen hen rijzende geschillen op vreedzame wijze te regelen,

Zijn als volgt overeengekomen:

HOOFDSTUK I*Rechterlijke regeling***Artikel 1**

De Verdragsluitende Partijen zullen ter beoordeling aan het Internationale Gerechtshof voorleggen alle eventueel tussen hen rijzende geschillen, vooral die welke betrekking hebben op:

- (a) de interpretatie van een verdrag;
- (b) alle aangelegenheden het volkenrecht betreffend;
- (c) de aanwezigheid van enigerlei feit dat, indien het bestaan ervan werd bewezen, een schending van een internationale verplichting zou betekenen;
- (d) de aard en omvang van de wegens schending van een internationale verplichting te verrichten genoegdoening.

Artikel 2

1. De bepalingen van artikel 1 zijn niet van invloed op verbin-tenissen waarbij de Verdragsluitende Partijen de jurisdictie van het Internationale Gerechtshof voor de regeling van andere dan in artikel 1 bedoelde geschillen hebben aanvaard of eventueel zullen aanvaarden.

2. De partijen bij een geschil kunnen overeenkomen tot de verzoeningsprocedure over te gaan, alvorens tot die van rechterlijke regeling.

Artikel 3

De Verdragsluitende Partijen welke geen partij zijn bij het Statuut van het Internationale Gerechtshof nemen de maatregelen welke nodig zijn om toegang tot dit Hof te verkrijgen.

HOOFDSTUK II

Verzoening

Artikel 4

1. De Verdragsluitende Partijen onderwerpen alle eventueel tussen hen rijzende geschillen aan een verzoeningsprocedure, met uitzondering van de in artikel 1 voorziene geschillen.

2. De partijen bij een der in dit artikel voorziene geschillen kunnen evenwel overeenkomen het aan een scheidsgerecht voor te leggen zonder eerst tot een verzoeningsprocedure over te gaan.

Artikel 5

Wanneer zich een geschil voordoet dat voorzien is in artikel 4, wordt dit verwezen naar een terzake bevoegde Vaste Verzoeningscommissie, indien de betrokken partijen van te voren een dergelijke Commissie hebben ingesteld. Indien de partijen overeenkomen niet van de diensten van deze Commissie gebruik te maken of indien zulk een Commissie er niet is, wordt het geschil verwezen naar een Bijzondere Verzoeningscommissie welke door de partijen binnen een termijn van drie maanden na de datum waarop door een der partijen aan de andere een desbetreffend verzoek is gedaan, dient te worden ingesteld.

Artikel 6

Tenzij de betrokken partijen anderszins overeenkomen, wordt de Bijzondere Verzoeningscommissie als volgt samengesteld:

De Commissie bestaat uit vijf leden. De partijen benoemen elk een commissaris die uit hun onderscheidene onderdanen gekozen kan worden. De drie andere commissarissen, met inbegrip van de Voorzitter, worden in gemeen overleg gekozen uit de onderdanen van derde Staten. Deze drie commissarissen dienen van verschillende nationaliteit te zijn en mogen niet hun gewoon verblijf op het grondgebied der partijen hebben, noch in dienst der partijen zijn.

Artikel 7

Indien de benoeming der commissarissen die gezamenlijk moeten worden aangewezen niet binnen de in artikel 5 voorziene termijn is geschied, wordt de taak de nodige benoemingen te verrichten aan de Regering van een derde Staat opgedragen, welke in gemeen overleg der partijen wordt gekozen, of, indien deze binnen drie maanden terzake niet tot overeenstemming hebben kunnen komen, aan de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof. Indien laatstgenoemde onderdaan van een der partijen bij het geschil mocht zijn, wordt deze taak aan de Vice-Voorzitter van het Hof opgedragen of aan de in dienstjaren oudste rechter van het Hof die geen onderdaan van een der partijen is.

Artikel 8

Vacatures welke zijn ontstaan als gevolg van overlijden, aftreding, ontslag of enigerlei andere oorzaak dienen binnen de kortst mogelijke tijd op de voor de benoemingen vastgestelde wijze te worden vervuld.

Artikel 9

1. De geschillen worden voor de Bijzondere Verzoeningscommissie gebracht door middel van een aan de Voorzitter door beide partijen in gemeen overleg gericht rekest of, bij gebreke daarvan, door een der beide partijen.

2. Dit rekest dient, behalve een korte uiteenzetting van de aard van het geschil, een uitnodiging aan de Commissie te bevatten alle nodige maatregelen te nemen welke dienstig zijn om tot een verzoening te geraken.

3. Indien het rekest slechts van een der partijen uitgaat, dient de andere partij daarvan door die partij onverwijld in kennis te worden gesteld.

Artikel 10

1. Tenzij de betrokken partijen anderszins overeenkomen, komt de Bijzondere Verzoeningscommissie ter plaatse van de zetel van de Raad van Europa bijeen of in een andere door haar Voorzitter vast te stellen plaats.

2. De Commissie kan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa te allen tijde verzoeken haar zijn bijstand te verlenen.

Artikel 11

De werkzaamheden van de Bijzondere Verzoeningscommissie vinden slechts in het openbaar plaats, indien de Commissie met instemming der partijen zulks bepaalt.

Artikel 12

1. Tenzij de betrokken partijen anderszins overeenkomen, stelt de Bijzondere Verzoeningscommissie zelf haar procedure vast, welke er in elk geval in moet voorzien dat beide partijen worden gehoord. Met betrekking tot enquêtes handelt de Commissie, met inachtneming van de bepalingen van dit Verdrag, volgens de bepalingen van Titel III van het Haagse Verdrag voor de vreedzame beslechting van internationale geschillen van 18 oktober 1907, tenzij zij eenstemmig anderszins beslist.

2. De partijen worden bij de Verzoeningscommissie vertegenwoordigd door agenten wier opdracht het is als bemiddelaar tussen de partijen en de Commissie op te treden; zij kunnen worden bijgestaan door door hen voor dat doel aangestelde raadslieden en des-

kundigen en kunnen verzoeken dat alle personen wier getuigenis hun nuttig voorkomt worden gehoord.

3. De Commissie heeft het recht mondelinge toelichtingen te vragen aan de agenten, alsmede aan de raadslieden en deskundigen van beide partijen, alsook aan alle personen met betrekking tot wie zij het wenselijk acht dat zij met toestemming van hun Regeringen worden opgeroepen.

Artikel 13

Tenzij de betrokken partijen anderszins overeenkomen, worden de beslissingen van de Bijzondere Verzoeningscommissie genomen met meerderheid van stemmen. Met uitzondering van procedure-kwesties, zijn de beslissingen van de Commissie slechts geldig indien alle leden aanwezig zijn.

Artikel 14

De partijen dienen de werkzaamheden van de Bijzondere Verzoeningscommissie te bevorderen en dienen haar in het bijzonder zoveel mogelijk te voorzien van alle terzake dienende documenten en gegevens. Zij dienen de hun ter beschikking staande middelen aan te wenden teneinde het de Commissie mogelijk te maken op hun grondgebied en overeenkomstig hun wetgeving over te gaan tot het oproepen en horen van getuigen of deskundigen, alsmede tot het onderzoek ter plaatse.

Artikel 15

1. De taak van de Bijzondere Verzoeningscommissie zal erin bestaan de kwesties waar het geschil over gaat toe te lichten, met dat doel voor ogen alle nodige inlichtingen in te winnen door middel van enquêtes of op andere wijze, en te trachten de partijen tot overeenstemming te brengen. Zij kan, na bestudering van het geschil, de partijen mededeling doen van de voorwaarden tot regeling van het geschil welke haar gepast voorkomen en de termijn vaststellen binnen welke zij zich zullen moeten uitspreken.

2. Bij beëindiging van haar werkzaamheden stelt de Commissie een proces-verbaal op, waarin zij, al naar gelang de omstandigheden, òf verklaart dat de partijen tot overeenstemming zijn gekomen en waarin zij, indien zich de noodzaak hiertoe voordoet, de voorwaarden waarop overeenstemming werd bereikt uiteenzet, òf verklaart dat het niet mogelijk is gebleken tot een regeling te komen. In het proces-verbaal wordt niet medegedeeld of de beslissingen door de Commissie eenstemmig of met meerderheid van stemmen werden genomen.

3. De Commissie dient, tenzij de partijen anderszins zijn overeengekomen, haar werkzaamheden binnen zes maanden na de datum waarop de Commissie van het geschil in kennis werd gesteld, te beëindigen.

Artikel 16

Het proces-verbaal van de Commissie wordt onverwijld ter kennis van de partijen gebracht. Het mag slechts met hun toestemming worden gepubliceerd.

Artikel 17

1. Gedurende de tijd dat de Commissie haar werkzaamheden verricht, ontvangt elk der commissarissen een vergoeding, waarvan het bedrag in gemeen overleg door de partijen wordt vastgesteld. Elk der partijen draagt daartoe een gelijk aandeel bij.

2. De algemene onkosten voortvloeiende uit de werkzaamheden van de Commissie worden op dezelfde wijze verdeeld.

Artikel 18

In geval van een gemengd geschil, waarmede zowel aangelegenheden waarvoor verzoening de gepaste procedure is, als andere aangelegenheden waarvoor rechterlijke regeling de gepaste procedure is, zijn gemoeid, heeft iedere partij bij het geschil het recht er op aan te dringen dat de rechterlijke regeling der juridische aangelegenheden aan de verzoeningsprocedure zal voorafgaan.

HOOFDSTUK III

Scheidsrechterlijke regeling

Artikel 19

De Verdragsluitende Partijen onderwerpen alle eventueel tussen hen rijzende geschillen, behalve die als bedoeld in artikel 1, welke niet door een verzoeningsprocedure geregeld zijn, omdat de partijen òf overeengekomen zijn niet eerst hiertoe over te gaan, òf omdat de verzoening mislukt is, aan scheidsrechterlijke regeling.

Artikel 20

1. De partij welke het verzoek om scheidsrechterlijke regeling doet, stelt de andere partij in kennis van de aard van de klacht welke zij voornemens is aan scheidsrechterlijke regeling te onderwerpen, van de gronden waarop zulk een klacht is gebaseerd, alsmede van de naam van de door haar aangewezen scheidsrechter.

2. Tenzij de betrokken partijen anderszins overeenkomen, wordt het Scheidsgerecht als volgt samengesteld:

Het Scheidsgerecht bestaat uit vijf leden. De partijen benoemen elk een lid, dat uit hun onderscheidene onderdanen gekozen kan worden. De drie andere leden, met inbegrip van de Voorzitter, worden in gemeen overleg gekozen uit de onderdanen van derde Staten. Deze drie leden dienen van verschillende nationaliteit te zijn en mogen niet hun gewoon verblijf op het grondgebied der partijen hebben, noch in dienst der partijen zijn.

Artikel 21

Indien de benoeming van de leden van het Scheidsgerecht niet is geschied binnen een termijn van drie maanden vanaf de datum waarop een der partijen aan de andere partij het verzoek deed een Scheidsgerecht samen te stellen, wordt de taak de nodige benoemingen te verrichten aan de Regering van een derde Staat opgedragen, welke in gemeen overleg der partijen wordt gekozen, of, indien deze binnen drie maanden terzake niet tot overeenstemming hebben kunnen komen, aan de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof. Indien laatstgenoemde onderdaan van een der partijen bij het geschil mocht zijn, wordt deze taak aan de Vice-Voorzitter van het Hof opgedragen of aan de in dienstjaren oudste rechter van het Hof die geen onderdaan van een der partijen is.

Artikel 22

Vacatures welke zijn ontstaan als gevolg van overlijden, aftreding, ontslag of enigerlei andere oorzaak dienen binnen de kortst mogelijke tijd op de voor de benoemingen vastgestelde wijze te worden vervuld.

Artikel 23

De partijen stellen een compromis op, dat het onderwerp van het geschil en de te volgen procedure zal omschrijven.

Artikel 24

Indien het compromis betreffende de in artikel 23 bedoelde aangelegenheden onvoldoende bijzonderheden mocht bevatten, gelden voor zover mogelijk de bepalingen van Titel IV van het Haagse Verdrag voor de vreedzame beslechting van internationale geschillen van 18 oktober 1907.

Artikel 25

Indien een compromis niet wordt gesloten binnen een termijn van drie maanden vanaf de datum waarop het Scheidsgerecht werd samengesteld, kan het geschil bij rekest door een der partijen voor het Scheidsgerecht worden gebracht.

Artikel 26

Indien er in het compromis niets is vastgelegd of indien het compromis niet tot stand is gekomen, oordeelt het Scheidsgerecht *ex aequo et bono*, daarbij rekening houdend met de algemene volkenrechtelijke beginselen, alsmede met de contractuele verplichtingen en de definitieve uitspraken van internationale scheidsgerechten welke voor de partijen bindend zijn.

HOOFDSTUK IV

Algemene bepalingen

Artikel 27

De bepalingen van dit Verdrag zijn niet van toepassing op:

(a) geschillen met betrekking tot feiten of toestanden welke bestonden voor dit Verdrag ten aanzien van de partijen bij het geschil in werking trad;

(b) geschillen betreffende aangelegenheden welke krachtens het volkenrecht uitsluitend binnen de jurisdictie der Staten zelf vallen.

Artikel 28

1. De bepalingen van dit Verdrag zijn niet van toepassing op geschillen met betrekking tot welke de partijen zijn overeengekomen of eventueel kunnen overeenkomen dat zij aan een andere procedure van vreedzame regeling zullen worden onderworpen. Met betrekking tot de in artikel 1 voorziene geschillen, zullen de Verdragssluitende Partijen zich er evenwel van onthouden onderling een beroep te doen op overeenkomsten welke niet voorzien in een procedure welke tot bindende uitspraken leidt.

2. Dit Verdrag heeft generlei invloed op de bepalingen van het op 4 november 1950 ondertekende Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden of van het op 20 maart 1952 ondertekende daarbij behorende Protocol.

Artikel 29

1. In geval van een geschil waarvan het onderwerp volgens de nationale wetgeving van een der partijen valt binnen de bevoegdheid van haar rechterlijke of administratieve autoriteiten, kan de betrokken partij bezwaar maken tegen regeling van het geschil door middel van de in dit Verdrag voorziene procedures, totdat de bevoegde autoriteit binnen redelijke tijd terzake een definitieve beslissing heeft gegeven.

2. Indien in de betrokken Staat een definitieve beslissing is gegeven, zal het niet meer mogelijk zijn van de in dit Verdrag voorziene procedures gebruik te maken na het verstrijken van een tijdvak van vijf jaar te rekenen van de datum waarop de bovenbedoelde beslissing werd gegeven.

Artikel 30

Indien de tenuitvoerlegging van een rechterlijk vonnis of van een scheidsrechterlijke uitspraak in strijd zou zijn met een door een gerechtshof of andere autoriteit van een der partijen bij het geschil genomen beslissing of gelaste maatregel en indien volgens de nationale wetgeving van die partij de gevolgen van die beslissing of maatregel

niet of slechts ten dele teniet kunnen worden gedaan, verleent het Hof of het Scheidsgerecht een billijke genoegdoening aan de benadeelde partij.

Artikel 31

1. In alle gevallen waarin een geschil het onderwerp uitmaakt van een scheidsrechterlijke of rechterlijke procedure en in het bijzonder indien de aangelegenheid waarover de partijen het oneens zijn het gevolg is van reeds verrichte handelingen of van handelingen die op het punt staan te worden verricht, geeft het Internationale Gerechtshof, beslissende overeenkomstig artikel 41 van het Statuut van dit Hof, binnen de kortst mogelijke tijd de te nemen voorlopige maatregelen aan. De partijen bij het geschil zijn gehouden deze maatregelen te aanvaarden.

2. Indien het geschil voor de Verzoeningscommissie wordt gebracht, kan deze de partijen adviseren de door haar nuttig geachte voorlopige maatregelen te nemen.

3. Partijen dienen zich van het nemen van alle maatregelen welke de tenuitvoerlegging van de rechterlijke of scheidsrechterlijke beslissing of de door de Verzoeningscommissie voorgestelde regelingen in ongunstige zin zouden kunnen beïnvloeden, te onthouden, alsmede in het algemeen van handelingen van welke aard dan ook welke het geschil zouden kunnen doen verergeren of zich doen uitbreiden.

Artikel 32

1. Dit Verdrag blijft tussen de Partijen van toepassing, ook indien een derde Staat, ongeacht of deze Partij bij het Verdrag is of niet, belang heeft bij het geschil.

2. Bij de verzoeningsprocedure kunnen de partijen in gemeen overleg zulk een derde Staat uitnodigen.

Artikel 33

1. Bij de rechterlijke of scheidsrechterlijke procedure kan een derde Staat, indien deze van oordeel is dat zijn rechtmatige belangen bij een geschil betrokken zijn, aan het Internationale Gerechtshof of aan het Scheidsgerecht een verzoek richten als derde partij te mogen deelnemen.

2. Het Hof of het Scheidsgerecht beslist over het al dan niet inwilligen van dit verzoek.

Artikel 34

1. Bij nederlegging van haar akte van bekrachtiging kan ieder der Verdragsluitende Partijen verklaren dat zij generlei verplichtingen op zich zal nemen ten aanzien van:

(a) Hoofdstuk III, handelende over scheidsrechterlijke regeling; of

(b) Hoofdstukken II en III, handelende over verzoening en scheidsrechterlijke regeling.

2. Een Verdragsluitende Partij kan slechts een beroep doen op die bepalingen van dit Verdrag waaraan zij zichzelf gebonden heeft.

Artikel 35

1. De Verdragsluitende Partijen mogen slechts voorbehouden maken welke geschillen betreffende bijzondere gevallen of duidelijk omschreven speciale aangelegenheden, zoals territoriale status, of geschillen vallende binnen duidelijk omschreven categorieën, van de toepassing van dit Verdrag uitsluiten. Indien een der Verdragsluitende Partijen een voorbehoud heeft gemaakt, kunnen de andere Partijen ten aanzien van die Partij hetzelfde voorbehoud maken.

2. Elk voorbehoud wordt, behoudens beding van het tegendeel, geacht niet van toepassing te zijn op de verzoeningsprocedure.

3. Behoudens het bepaalde in lid 4 van dit artikel, dienen de voorbehouden te worden gemaakt bij de nederlegging van de akten van bekrachtiging van het Verdrag.

4. Indien een Verdragsluitende Partij de verplichte jurisdictie van het Internationale Gerechtshof krachtens artikel 36, lid 2, van het Statuut van voornoemd Hof onder het maken van voorbehouden aanvaardt of indien zij deze voorbehouden wijzigt, kan deze Verdragsluitende Partij door een desbetreffende verklaring af te leggen dezelfde voorbehouden ten aanzien van dit Verdrag maken, onverminderd de bepalingen van de leden 1 en 2 van dit artikel. Deze voorbehouden ontslaan de betrokken Verdragsluitende Partij evenwel niet van haar verplichtingen krachtens dit Verdrag ten aanzien van geschillen betrekking hebbende op feiten of toestanden welke bestonden voor de datum waarop de desbetreffende verklaring werd afgelegd. Deze geschillen dienen echter binnen een termijn van een jaar na bovengenoemde datum aan de krachtens de bepalingen van dit Verdrag toepasselijke procedure te worden onderworpen.

Artikel 36

Een Partij welke slechts aan een gedeelte van dit Verdrag is gebonden of welke voorbehouden heeft gemaakt, kan te allen tijde door middel van een desbetreffende verklaring de omvang van haar verplichtingen uitbreiden of alle of een deel van haar voorbehouden laten vervallen.

Artikel 37

De in artikel 35, lid 4, en in artikel 36 voorziene verklaringen dienen te worden gericht tot de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, die hiervan afschriften aan ieder der andere Verdragsluitende Partijen zal doen toekomen.

Artikel 38

1. Geschillen betreffende de interpretatie of toepassing van dit Verdrag, met inbegrip van die welke betrekking hebben op de in-deling der geschillen en de draagwijdte der voorbehouden, worden aan het Internationale Gerechtshof voorgelegd. Een geschilpunt betreffende de verplichting van een Verdragsluitende Partij, een bepaald geschil al dan niet aan scheidsrechterlijke regeling te onderwerpen, kan slechts aan het Hof worden voorgelegd binnen een termijn van drie maanden nadat de ene partij aan de andere haar voornemen van scheidsrechterlijke regeling gebruik te maken, heeft kenbaar gemaakt. Na deze termijn van drie maanden behoort zulk een geschilpunt tot de bevoegdheid van het Scheidsgerecht. De uitspraak van het Hof is bindend voor de instantie welke het geschil behandelt.

2. Gebruikmaking van de diensten van het Internationale Gerechtshof overeenkomstig bovenstaande bepalingen heeft opschorting der desbetreffende verzoeningsprocedure of scheidsrechterlijke procedure tot gevolg, totdat de beslissing van het Hof bekend is.

Artikel 39

1. Elk der Verdragsluitende Partijen dient zich te houden aan de beslissing van het Internationale Gerechtshof of aan de uitspraak van het Scheidsgerecht in elk geschil waarbij zij partij is.

2. Indien een der partijen bij een geschil in gebreke blijft haar verplichtingen uit hoofde van een beslissing van het Internationale Gerechtshof of een uitspraak van het Scheidsgerecht na te komen, kan de andere partij bij het geschil een beroep doen op het Comité van Ministers van de Raad van Europa. Mocht het Comité dit noodzakelijk achten, dan kan het met twee-derde meerderheid der vertegenwoordigers die gerechtigd zijn zitting te hebben in het Comité, aanbevelingen doen die er op gericht zijn te bewerkstelligen dat bovenbedoelde beslissing of uitspraak wordt nagekomen.

Artikel 40

1. Dit Verdrag kan door een Verdragsluitende Partij slechts worden opgezegd na afloop van een tijdvak van vijf jaar na de datum van inwerkingtreding ten aanzien van de betrokken Partij. De opzegging moet geschieden met inachtneming van een termijn van zes maanden en moet aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa worden medegedeeld. Deze stelt de andere Verdragsluitende Partijen hiervan in kennis.

2. Opzegging ontslaat de betrokken Verdragsluitende Partij niet van haar verplichtingen krachtens dit Verdrag ten aanzien van geschillen met betrekking tot feiten of toestanden welke bestonden voor de datum waarop mededeling van de in het voorgaande lid bedoelde opzegging plaats had. Deze geschillen dienen echter binnen een ter-

mijn van een jaar na bovengenoemde datum aan de krachtens de bepalingen van dit Verdrag toepasselijke procedure te worden onderworpen.

3. Met inachtneming van dezelfde voorwaarden houdt elke Verdragsluitende Partij welke ophoudt Lid te zijn van de Raad van Europa, op partij te zijn bij dit Verdrag, binnen een termijn van een jaar te rekenen van bovengenoemde datum af.

Artikel 41

1. Dit Verdrag staat ter ondertekening door de Leden van de Raad van Europa open. Het zal worden bekrachtigd. De akten van bekrachtiging dienen te worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. Dit Verdrag zal in werking treden op de datum van de nederlegging van de tweede akte van bekrachtiging.

3. Ten aanzien van elke ondertekenende Staat welke het nadien bekrachtigt, zal het Verdrag in werking treden op de datum van nederlegging van zijn akte van bekrachtiging.

4. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa stelt alle Leden van de Raad van Europa in kennis van de inwerkingtreding van het Verdrag, alsmede van de namen der Verdragsluitende Partijen welke het hebben bekrachtigd, alsook van de nederlegging van elke akte van bekrachtiging welke nadien plaats heeft.

Ten blijk van waarvan de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

Gedaan te Straatsburg, de 29ste april 1957, in het Engels en het Frans, zijnde beide teksten gelijkelijk gezaghebbend, in een enkel exemplaar, dat wordt nedergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal zal aan elk der ondertekenende Staten gewaarmerkte afschriften doen toekomen.

(Voor de ondertekeningen zie na de Engelse en de Franse tekst, blz. 22 en 23 hierboven.)

D. GOEDKEURING

Het Verdrag behoeft de goedkeuring der Staten-Generaal ingevolge artikel 60, lid 2, der Grondwet, alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van het Verdrag is voorzien in artikel 41, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Verdrag zullen ingevolge artikel 41, lid 2, in werking treden op de dag waarop het Verdrag door twee Staten zal zijn bekrachtigd.

J. GEGEVENS

Van het op 5 mei 1949 te Londen ondertekende Statuut van de Raad van Europa, naar welke Raad wordt verwezen in de preambule en elders in het onderhavige Verdrag, zijn tekst en vertaling opgenomen in *Stb.* J 341; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1953, 123.

Van het Statuut van het Internationale Gerechtshof, naar welk Hof wordt verwezen in artikel 1 en elders in het onderhavige Verdrag, zijn tekst en vertaling opgenomen in *Stb.* F 321; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1956, 119.

Van het op 18 oktober 1907 te 's-Gravenhage, ter tweede Haagse Vredesconferentie, gesloten Verdrag voor de vreedzame beslechting van internationale geschillen, naar welk Verdrag wordt verwezen in de artikelen 12, eerste lid, en 24 van het onderhavige Verdrag, zijn tekst en vertaling opgenomen in *Stb.* 1910, 73 (blz. 9—66).

Van het op 4 november 1950 te Rome gesloten Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, naar welk Verdrag wordt verwezen in artikel 28, lid 2, van het onderhavige Verdrag, zijn tekst en vertaling opgenomen in *Trb.* 1951, 154; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1956, 5.

Van het op 20 maart 1952 te Parijs ondertekende Protocol bij het zojuist genoemde Verdrag van Rome, naar welk Protocol eveneens wordt verwezen in artikel 28, lid 2, van het onderhavige Verdrag, zijn tekst en vertaling opgenomen in *Trb.* 1952, 80; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1956, 6.

Hetzelfde onderwerp als in het onderhavige Verdrag is eerder geregeld in de op 26 september 1928 door de negende Volkenbondvergadering vastgestelde Algemene Akte nopens vreedzame regeling van internationale geschillen. Tekst en vertaling van die Algemene Akte zijn opgenomen in *Stb.* 1930, 378. De derde Algemene Vergadering van de Verenigde Naties heeft, rekening houdende met het feit dat de organen van de Volkenbond en het Permanente Hof van Internationale Justitie hadden opgehouden te werken, een aantal wijzigingen in de tekst van de Algemene Akte aangebracht en op 28 april 1949 de Herzienne Algemene Akte nopens vreedzame regeling van

internationale geschillen vastgesteld. Bij de Herziene Algemene Akte is Nederland geen partij. De tekst van de Herziene Algemene Akte is opgenomen in „Recueil des Traités” der Verenigde Naties, deel 71, blz. 101 e.v.

Uitgegeven de vijftiengste oktober 1957.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.